

BLOGI

Onko yritysten rahoituksessa pullonkauloja?

10.7.2025 – Rahoitusvakaus

KIRJOITTAJA

Marja Nykänen

Johtokunnan varapuheenjohtaja

Pienyritysten rahoituksen heikko saatavuus mainitaan usein Suomen talouskasvun pullonkaulaksi, näin viimeksi [Kauppalehti pääkirjoituksessaan 25.6.](#) Lehden mukaan erityisesti pienimpien yritysten on vaikeaa saada pankkilainaa kasvunsa rahoittamiseen edes Finnveran takauksella. Pankkien kitsauden syiksi artikkelissa nostetaan kireää sääntely sekä pankkien ja yritysten välisten suorien kontaktien väheneminen.

Moderni talouskasvu syntyy yrityksissä. Suomi tarvitsisi kipeästi lisää nopeasti kasvavia yrityksiä – niin pieniä, keskisuuria kuin suuriakin.

Yritykset tarvitsevat kasvaakseen rahoitusta. Toimitusjohtaja Risto Murron vetämä ns. Kasvuriihi-työryhmä arvioi [loppuraportissaan](#), että suomalaisten yritysten rahoituksen suurimmat pullonkaulat liittyvät nopeasti toimintaansa laajentavien ja kansainvälistyvien kasvuyritysten pääomaehtoisen rahoituksen saatavuuteen, ei niinkään pankkirahoitukseen. Tähän päätelmään on helppo yhtyä.

Silti olen kuullut lukuisia viestejä, että pääkaupunkiseudun kehyskunnissakin toimivat pienyrittäjät ja yritykset tuskailevat pankkilainojen saannin kanssa. Reuna-alueiden yritysten asema on epäilemättä vielä hankalampi.

Pankit sysäävät mielellään vastuun pankkisääntelyn kontolle. Vastoin yleistä käsitystä, pankkien sääntelyyn ei ole kuitenkaan tehty suuria muutoksia pitkään aikaan. Sääntelyä toki tiukennettiin globaalin finanssikriisin jälkeen, reilut kymmenen vuotta sitten. Tutkimuksissa ei ole löydetty uskottavaa näyttöä siitä, että silloin tehdyt uudistukset olisivat jarruttaneet talouskasvua tai heikentäneet yritysten rahoituksen saatavuutta. Kiistatonta on sen sijaan se, että uudistukset ovat turvanneet kansainvälisen rahoitusjärjestelmän vakautta viime vuosien suurissa myllerryksissä.

Enemmän perää voi olla siinä, että suomalaiset pankit tuntevat yritysasiakkansa aiempaa huonommin. Pienten yritysten rahoituksen kannalta kriittinen paikallistuntemus on voinut huonontua, kun pankit ovat vähentäneet paikallista läsnäoloaan ja keskittäneet toimintaansa isompiin yksiköihin.

Pienet suomalaiset pankit nojaavat edelleen peruspankkitoimintaan, eli lainanantoon kotitalouksille ja yrityksille. Sen sijaan suurilla pankeilla on useampia tulonlähteitä, ja

voittoja voi olla helpompaa saada muualta kuin työläästä PK-yritysluotonannosta.

Suomen Pankin pankeilta keräämät luottokohtaiset yritysluottotiedot ovat linjassa tämän oletuksen kanssa. Viime vuosina PK-yrityksille myönnettyjen lainojen kannat ovat kasvaneet selvästi nopeammin suomalaisissa pienissä kuin suurissa pankeissa.

Pienyritysten rahoituksen vaivalloisuudesta kertovat myös viestit, joiden mukaan pankit perustavat kielteisen luottopäätöksensä helposti yrittäjän epäsäännöllisiin tuloihin ja vetoavat positiivisen luottotietorekisterin tietoihin. Finanssivalvonta on valvottaville antamassaan ohjeistuksessa todennut, että luottopäätöksen on perustuttava kattavaan luottoanalyysiin, jossa positiivinen luottotietorekisteri on vain yksi tiedonlähde.

Valtionvarainministeriössä on parhaillaan valmisteilla lainmuutos, joka laajentaisi pankkien velvollisuutta nk. peruspankkipalveluiden tarjoamiseen pienille ja mikroyrityksille. Lakialoite on täysin perusteltu, koska meidät kaikki on tehty riippuvaisiksi pankkien palveluista. On ehkä kuvaavaa, että pankkeja joudutaan lailla velvoittamaan harjoittamaan perusliiketoimintaansa eli tarjoamaan pankkipalveluita nykyisille ja mahdollisille uusille asiakkailleen.

Ehkäpä Suomessa olisi otsikossa esittämäni kysymyksen ja pankkisääntelyn mollaamisen sijasta syytä pohtia vaikeampaa kysymystä: Onko Suomessa liian vähän pankkikilpailua?

Avainsanat

[rahoituksen saatavuus](#), [yritysrahoitus](#), [yritysten rahoitusolot](#), [pankit](#)